

Poštovani,

Obraćamo Vam se s povodom savjetovanja sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu Pravilnika o postupku i uvjetima za priznavanje prava samostalnih umjetnika na uplatu obveznih doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje iz sredstava proračuna Republike Hrvatske.

Smatramo da je prijedlog Pravilnika kvalitetniji i pravedniji od važećeg. Međutim nakon pomnog proučavanja shvatili smo da smo u prvom prijedlogu propustili predložiti dva vrlo važna zanimanja iz područja audiovizualne djelatnosti. Stoga Vas molimo da u novi Pravilnik uvrstite slijedeća zanimanja:

Dizajner svjetla / Majstor rasvjete / Gaffer surađuje najbliže s direktorom fotografije u stvaranju svjetlosnog ugodaja te svojim kreativnim sugestijama i tehničkim znanjem sugerira idejna rješenja u stvaranju slike.

Dizajner svjetla / Majstor rasvjete / Gaffer interpretira ideje redatelja, direktora fotografije i ostalih odjela, te odabire adekvatnu rasvjetu i opremu koja će odgovarati kreativnim produkcijskim potrebama.

Odjel rasvjete igra ključnu ulogu u većini filmskih ekipa. Ekipa rasvjete je zaslužna zajedno s ekipom kamere odgovorna za profesionalnu kvalitetu i umjetnički dojam svih slika i konačne impresije na platnu. Oni postavljaju široki spektar rasvjetnih sustava kako bi postigli široku paletu ugodaja, atmosfera i efekata, te pomogli glumcima i ostalim koautorima u postizanju idealne vizualizacije njihovih interpretacija i kreacija.

Dizajner svjetla / Majstor rasvjete / Gaffer uz visoki stupanj tehničkih vještina mora posjedovati veliku kreativnost i maštovitost kako bi među beskrajnim svjetlosnim mogućnostima odabrao i osmislio onu koja će najbolje oživjeti čaroliju filmske slike. Stoga smatramo da kao autorsko zanimanje na filmu ili televiziji, koje daje ogroman doprinos finalnom audiovizualnom djelu, zaslužuje ravnopravno mjesto u Hrvatskoj zajednici samostalnih umjetnika među ostalim filmskim zanimanjima.

Kako je zanimanje *Dizajner svjetla* već uvršteno u kriterije Primijenjenog likovnog stvaralaštva – primijenjeno djelo iz područja kazališne, filmske i tv umjetnost, molimo da navedeno zanimanje uvrstite i u kriterije Filmskog stvaralaštva.

Dizajner Zvuka / Majstor tona

Kad se snimanje audiovizualnog djela završi, odjel za postprodukciju tona započinje s radom na stvaranju zvučnog identiteta filma. To uključuje niz različitih poslova, od proizvodnje zvukova velikih eksplozija ili automobilskih sudara, do umjetnosti dodavanja suptilnih zvukova koji obogaćuju jezik, atmosferu i doživljaj filma.

Dizajner zvuka je odgovoran za potrebne zvukove koji prate akciju na platnu. Oni usmjeravaju rad cjelokupnog procesa postprodukcije zvuka u specijaliziranoj ulozi stvaranja zvučnog koncepta za audiovizualna djela.

Zvučni efekti se dodaju nakon snimanja, u montaži, kako bi se filmu dao zvučni identitet, npr. lokacija, vremenski period ili specifični ugođaj. Stvaranje, manipulacija i pozicioniranje tih zvučnih efekata umjetnička su kreacija *Dizajnera Zvuka / Majstora tona*.

Kako u svom stvaranju zvučne slike koriste scenske efekte (pucnjava, satovi, zatvaranje vrata, lavež psa, itd.), atmosferske efekte (kiša, vjetar, promet, pjev ptice, itd.) pored toga kreiraju i efekte dizajniranog zvuka. Na primjer mogu stvoriti riku dinosaurusu iz usporenog glasa koji je snimljen unazad, povišen i dodan mu je efekt odjeka kako bi se stvorila zvučna alkemija. *Dizajnera Zvuka / Majstora tona* kroz eksperiment i kreaciju stvaraju i snimaju nov originalan umjetnički materijal u kojem se dijalozi, šumovi, atmosferski zvukovi, glazba i specijalni zvučni efekti bešavno miješaju.

Dizajneri zvuka specijalizirani za proizvodnju zvuka na filmu i televiziji bitan su dio u kreativnom timu autora prilikom stvaranja audiovizualnog djela. Stoga smatramo da kao autorsko zanimanje na filmu ili televiziji, koje daje ogroman doprinos finalnom audiovizualnom djelu, zaslužuje ravnopravno mjesto u Hrvatskoj zajednici samostalnih umjetnika među ostalim filmskim zanimanjima.

Zanimanje *Dizajnera Zvuka / Majstora tona* je po svim kriterijima istovjetno zanimanju uvrštenom u kriterije Primijenjenog likovnog stvaralaštva – primijenjeno djelo iz područja kazališne, filmske i tv umjetnost pod nazivom *Oblikovatelj foničkih djela*, molimo da navedeno zanimanje uvrstite i u kriterije filmskog stvaralaštva.

Brojčani kriteriji za oba umjetnička zanimanja bili bi u realnom odnosu s ostalim kriterijima filmskih zanimanja obuhvaćenih pravilnikom, odnosno;

1) Igrana i eksperimentalna audiovizualna djela

- do 20 minuta 5 bodova
- od 21 do 45 minuta 10 bodova
- od 46 do 70 minuta 20 bodova
- više od 70 minuta 35 bodova

2) Igrana ili dokumentarno-igrana TV serija po epizodi

- do 35 minuta 2 boda
- više od 35 minuta 4 boda

3) Igrana studijska TV serija po epizodi

- do 35 minuta 1 bod
- više od 35 minuta 2 boda

4) Televizijska novela*/sapunica

- po epizodi 0,2 boda

S poštovanjem,

Silvio Jesenković

Predsjednik HDFD